

Dosarul nr. 3ra-1204/22
2-20046487-01-3ra-18112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Bahmut Club” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției generale administrare fiscală Centru cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru și menținută hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 6 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Bahmut Club”, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției generale administrare fiscală Centru cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a indicat că la data 4 octombrie 2019, SRL „Bahmut Club” s-a adresat cu un dezacord către Serviciu Fiscal de Stat împotriva actului Direcției generale administrare fiscală Centru nr. 3-576309, nr. 3-576310, nr. 3-578121, nr. 3-578122 și nr. 3-578123 din 20 septembrie 2019, emise pe margine controlului, în partea constatărilor, concluziilor și propunerilor legate de taxa de cazare.

La 17 decembrie 2019, SRL „Bahmut Club” și-a exprimat dezacordul inclusiv și cu actul Direcției generale administrare fiscală Centru nr. 3-579636, nr. 3-579637, nr. 3-579638, nr. 5-695492, nr. 5-695493, nr. 5-695494 și nr. 5-695495 din 3 decembrie 2019, în partea constatărilor, concluziilor și propunerilor legate de taxa de cazare.

În temeiul actelor de control, a fost emisă decizia Direcției generale administrare fiscală Centru nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, iar la 18 februarie 2020, a fost depusă cererea prealabilă prin care SRL „Bahmut Club” a solicitat anularea deciziei DGAFC nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la bugetul de stat din contul SRL „Bahmut Club”, suma de 155 502 lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 67 672 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată și suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare.

Prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, a fost satisfăcută parțial contestația, în partea de dispoziție, sintagma „67 672 lei” a fost substituită cu sintagma „60 880 lei”, în rest decizia DGAFC nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020 a rămas nemodificată.

A menționat că prin decizia DGAFC a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, a fost decis, printre altele, de a încasa de la SRL „Bahmut Club” în bugetul local suma de 155 502 lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată și suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare.

În motivarea soluției, în pct. 6 și 7 al deciziei contestate, a fost invocat că SRL „Bahmut Club” nu a calculat, achitat și reflectat în dările de seamă fiscale taxa locală pentru cazare pentru anul 2015 – 48 719 lei, anul 2016 – 15 177 de lei, anul 2017 – 47 809 lei, anul 2018 – 41 713 lei și anul 2019 – 2 084 de lei, iar în total suma de 155 502 lei.

La emiterea deciziei nominalizate, Direcția generală administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal nu a ținut cont de argumentele aduse și nici nu s-a expus asupra faptului că SRL „Bahmut Club” nu a știut de existența taxei de cazare.

În acest sens, Consiliul Comunal Sinești, contrar prevederilor stabilite la art. 297 alin. (8) Cod fiscal, a emis deciziile nr. 6/8 din 10 iulie 2015, nr. 8/3 din 27 noiembrie 2015, nr. 8/2 din 2 decembrie 2016, nr. 5/3 din 1 decembrie 2017 și nr. 5/4 din 23 noiembrie 2018 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale”, prin care a stabilit, printre altele, taxa pentru cazare.

Potrivit art. 297 alin. (8) Cod fiscal, la stabilirea cotelor taxelor locale prevăzute la art. 289 alin. (2), autoritățile administrației publice locale sunt obligate să se conducă de următoarele criterii și principii: a) previzibilitatea activității de întreprinzător – întreprinzătorii, pentru planificarea cheltuielilor, vor cunoaște din timp și vor fi consultați referitor la mărimea taxelor locale; b) principiul transparenței decizionale – autoritățile administrației publice locale, în mod prioritar, vor informa și vor asigura accesul liber la proiectele ce vizează mărimea preconizată a taxelor locale; c) principiul echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre unitatea administrativ-teritorială și întreprinzător – autoritățile administrației publice locale, la stabilirea mărimii taxelor locale, se vor încredința că este asigurată proporționalitatea (echitabilitatea) între interesele colectivității locale și ale întreprinzătorilor, inclusiv nu vor întreprinde acțiuni în exces sub pretextul atingerii scopurilor societății/colectivității locale.

La elaborarea deciziilor de stabilire a taxelor locale nu s-a respectat principiul previzibilității de întreprinzător, deoarece Consiliul comunal Sinești nu a informat din timp întreprinzătorii și nu s-a consultat cu aceștia în ceea ce ține de stabilirea taxelor

locale, fapt care a făcut să apară cheltuieli neprevăzute, care se raportează la anii 2015, 2016, 2017 și 2018.

Mai mult ca atât, a accentuat că SRL „Bahmut Club” a aflat despre aceste decizii în luna septembrie 2019, în urma controlului fiscal.

În conformitate cu art. 297 alin. (1) Cod fiscal, autoritatea deliberativă a administrației publice locale poate aplica toate sau numai o parte din taxele locale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale.

Prin urmare, întreprinzătorul nu are de unde să știe care din taxele locale vor fi aplicate, din aceste considerente, prin prisma art. 297 alin. (8) lit. a) Cod fiscal, legislatorul a obligat autoritatea publică locală, înaintea stabilirii și aprobării taxelor locale, să informeze și consulte întreprinzătorii.

În același context, nu s-a respectat nici principiul transparenței decizionale, întrucât Consiliul Comunal Sinești nu a informat și asigurat accesul liber la proiectele ce vizează mărirea preconizată a taxelor locale, în speță, a taxei de cazare.

Mai cu seamă că, nici după emiterea deciziilor de aprobare a taxelor locale, acestea nu au fost aduse la cunoștința întreprinzătorilor, cel puțin reclamantei, nici măcar nu s-a solicitat achitarea astfel de taxe.

Subsidiar, a evidențiat că a fost încălcat și principiul echității, or, prin deciziile disputate a fost stabilită taxa pentru cazare în cuantumul de 12 % din venitul din vânzări, care este una exorbitantă, nejustificată, neechitabilă și ilegală, din care considerente SRL „Bahmut Club” a contestat cuantumul acestei taxe și se află în litigiu cu Consiliul comunal Sinești.

Astfel, DGAFC al SFS eronat a reținut faptul că SRL „Bahmut Club” a încălcat prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) Cod fiscal, or, ultima a ținut contabilitatea și a prezentat dările de seamă fiscale prevăzute de lege.

Având în vedere faptul că stabilirea taxelor locale este discreționară, aceasta trebuie să fie stabilită și reflectată printr-un act, prin urmare, trebuie să fie prezentat subiectului impunerii.

Spre deosebire de actele normative care se publică în Monitorul Oficial, deciziile Consiliului comunal Sinești nu au fost publicate nicăieri și nici nu au fost prezentate subiecților impunerii, iar pe parcursul acestor ani, nu a fost solicitată achitarea taxei de cazare.

Totodată, așa cum se constată din decizia Consiliul comunal Sinești nr. 7/3 din 9 decembrie 2019 „Cu privire la modificarea deciziilor „Cu privire la punerea în aplicare a cotelor taxelor locale”, deși acesta a elaborat bugetul local pentru anii 2015-2019, nu a prevăzut în bugetele pe anii respectivi taxa pentru cazare, fapt care încă o dată demonstrează că această taxă a fost lăsată cu vederea.

În altă ordine de idei, a obiectat că decizia DGAFC nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020 a fost emisă cu încălcarea competenței.

Or, presupusa încălcare a fost examinată și contrar prevederilor art. 298 alin. (3) și art. 297 alin. (10) Cod fiscal, având în vedere că, controlul de legalitate a deciziilor – autorităților deliberative ale administrației publice locale privind stabilirea cotelor taxelor locale sunt de competența exclusivă a Cancelariei de Stat și respectiv exceptată de la controlul exercitat de Serviciul Fiscal de Stat.

Așadar, pe de o parte, Serviciul Fiscal de Stat nu poate să constate o astfel de abatere precum stabilirea taxelor locale, iar pe de altă parte, nu poate să impute

presupusele încălcări subiectului impunerii, or, potrivit art. 298 alin. (3) Cod fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este exceptat de competența privind controlul executării prevederilor privind sistemul taxelor locale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 189, 211, 212, 216, 221, 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei DGAFC al SFS nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, ca fiind ilegale, precum și încasarea de la Consiliul comunal Sinești în beneficiul SRL „Bahmut Club” a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost anulată decizia DGAFC al SFS nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa de la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă de stat pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget taxa pentru cazare diminuată.

La 4 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 26 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin decizia din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru și menținută hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 10 iunie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 8 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel nu conține o motivare a circumstanțelor expuse atât în cererea de apel, cât și în referința depusă de SRL „Bahmut Club”, fiind una formală și pasibilă de casare.

A punctat că în temeiul hotărârii din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni și a hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Serviciul Fiscal de Stat, în conformitate cu prevederile art. 134 alin. (3) Cod fiscal, a recalculat sumele indicate în actul administrativ contestat.

Totuși, prin decizia recurată, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, prin ce a creat o incertitudine pentru punerea acesteia în executare.

Astfel, unica soluție legală de asigurare a executării hotărârii din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni, prin care a fost stabilit irevocabil cuantumul taxei locale de 1,2 % este exercitarea dreptului discreționar asupra circumstanțelor noi de către Serviciul Fiscal de Stat, cu calcularea corespunzătoare a obligațiilor față de buget potrivit stării de fapt noi, create de hotărârea instanței de judecată.

Or, anularea de către instanțele ierarhic inferioare a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, atrage ca efect și anularea deciziei SFS nr. 362/3698 din 29 septembrie 2021, prin care, în temeiul art. 134 alin. (3) Cod fiscal, au fost recalculate sumele și, respectiv, executată hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni.

Totodată, toate sumele calculate spre plată la buget au fost apreciate deja cu respectarea efectelor acestei hotărâri, astfel că menținerea actelor judecătorești emise de către instanțele inferioare înlătură efectele deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 362/3698 din 29 septembrie 2021, prin care a fost, de fapt, executată hotărârea din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni.

Iar, în condițiile menținerii hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel de anulare a deciziei SFS nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis încasarea la buget din contul SRL „Bahmut Club” a sumei de 155 502 lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 67 672 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pe cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare, ca efect, se vor anula integral sumele, indiferent de faptul că taxa nu a fost achitată nici reieșind din cuantumul de „1,2 %”.

A ținut să specifice că anularea deciziei nr. 362/3698 din 29 septembrie 2021 privind micșorarea obligațiilor aferente taxei pentru cazare diminuate, calculate în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, de recalculare a sumelor în temeiul hotărârii Judecătoriei Ungheni, a fost executată deja de către SRL „Bahmut Club”.

Executarea a fost realizată având în vedere condițiile noi, prin care s-a micșorat taxa pentru cazare diminuată, cu stabilirea acesteia în sumă de 153 418 lei, micșorată majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată care constituie după recalculare suma de 67 525 de lei și micșorarea sumei amenzii, prin stabilirea acesteia după recalculare în cuantum de 30 645 de lei, astfel încât decizia instanței de apel va crea incertitudine referitor la sumele vărsate la buget în temeiul acestei decizii, iar taxa litigioasă rămâne neexecutată.

Cu toate că la examinarea cererii de apel instanța a fost informată de către participanții la proces despre emiterea deciziei SFS nr. 362/3698 din 29 septembrie 2021 privind modificarea actului administrative contestat, în motivarea deciziei sale, instanța de apel nu a argumentat sub nicio formă examinarea acestei circumstanțe esențiale pentru soluționarea dosarului.

La 18 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Bahmut Club” copia cererii de recurs depuse de Serviciul Fiscal de Stat, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, care a fost recepționată la 29 noiembrie 2022, potrivit avizului de recepție (f. d. 12 vol. II).

La 3 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „Bahmut Club”, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață a depus referință la recursul înaintat de

Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia (f. d. 14-16 vol. II).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 7 iunie 2022 (f. d. 198 vol. I).

Este cert și faptul că la 10 iunie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 219 vol. I).

Decizia motivată din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către recurentul Serviciul Fiscal de Stat la 19 octombrie 2022, potrivit avizului poștal de recepție (f. d. 216 vol. I).

Se mai constată că la 8 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 2-4 vol. II).

Astfel, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma prevederilor art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La fel, aplicabile sunt și prevederile art. 244 alin. (2) coroborate cu art.231 alin.(2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin. (2) și (3) din același articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține următoarea stare de fapt.

După cum denotă actele cauzei, prin decizia Direcției generale administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, a fost decisă încasarea de la SRL „Bahmut Club” la buget sumele impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului, inclusiv:

- suma de 155502 de lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, inclusiv în anul 2015 cu 48719 de lei, în anul 2016 cu 15177 de lei, în anul 2017 cu 47809 de lei, în anul 2018 cu 41713 de lei și în anul 2019 cu 2084 de lei;

- suma de 67672 de lei, pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată;

- suma de 30 948 de lei, pentru diminuarea taxei pentru cazare, pentru perioadele fiscale: T/03/2015-T/03/2018, T/02/2019, conform prevederilor art. 261 alin. (4) Cod fiscal (f. d. 6-13 vol. I).

La 18 februarie 2020, SRL „Bahmut Club” a depus către Serviciu Fiscal de Stat cererea prealabilă nr. 1061-C, prin care a solicitat anularea deciziei Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea prin care s-a decis de a încasa la bugetul de stat din contul, SRL „Bahmut Club” suma de 155 502 de lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 67 672 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare (f .d. 14 vol. I).

Iar prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, a fost satisfăcută parțial contestația SRL „Bahmut Club”, fiind modificată decizia nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020 emisă de Direcția generală administrare fiscală

Centru și anume în partea de dispoziție, sintagma „67672 de lei” a fost substituită cu sintagma „60880 de lei”, în rest decizia Direcției generale administrare fiscală Centru nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020 a rămas nemodificată (f. d. 16-17 vol. I).

La 6 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Bahmut Club”, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață înaintând acțiunea în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției generale administrare fiscală Centru, a solicitat anularea deciziei Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, ca fiind ilegale, precum și încasarea de la Consiliul comunal Sinești în beneficiul SRL „Bahmut Club” a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea și a anulat decizia Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa de la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă de stat pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget taxa pentru cazare diminuată.

Judecând apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanțele de judecată ierarhic inferioare, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect au ajuns la soluția temeiniciei acțiunii înaintate de SRL „Bahmut Club”.

Așadar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ, îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual, decizia Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea prin care a fost decisă încasarea de la SRL „Bahmut Club” la bugetul de stat a sumei de 155 502 de lei, cu titlu de taxă pentru cazare diminuată, a sumei de 67 672, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată și a sumei de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020 prin care a fost admisă în parte cererea prealabilă și

micșorată suma pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată până la 60 880 de lei, în rest cererea prealabilă fiind respinsă.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit prevederilor art. 208 alin. (1) și alin.(3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Din dispoziția art. 19 Cod administrativ, rezultă că cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

În temeiul art. 162 Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

În același timp, prevederile art. 164 alin. (1) Cod administrativ, stipulează că cererea prealabilă se depune în scris la autoritatea publică emitentă.

În corespundere cu art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

(2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Conform art. 268 alin. (1) Cod fiscal, contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă, dacă prezentul cod nu prevede altfel, în decursul a 30 de zile de la data comunicării deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el poate fi restabilit, la cererea persoanei vizate în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea, de Serviciul Fiscal de Stat.

Raportând la caz, dispozițiile legale enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, cererea de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ formulată de SRL „Bahmut Club”, reprezentată de avocatul Eugeniu Musteață împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției generale administrare fiscală Centru cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost depusă cu respectarea

procedurii prealabile și a termenului de depunere a acțiunii în instanța de judecată, astfel că instanța de recurs va trece la analiza cererii de recurs pe fond.

Astfel, reieșind din materialul probator administrat în speță, instanța de recurs constată că SRL „Bahmut-Club” a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 14 septembrie 2000, cu genul de activitate: 1. Campinguri; 2. Campinguri și alte posibilități de cazare de scurtă durată; 3. Cantine; 4) Baruri.

Prin deciziile Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 6/8 din 10 iulie 2015, nr. 8/3 din 27 noiembrie 2015, nr. 8/2 din 2 decembrie 2016, nr. 5/3 din 1 decembrie 2017, nr. 5/4 din 23 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale, emise în privința SRL „Bahmut-Club”, a fost stabilită taxa pentru cazare în mărime de 12 % (f. d. 40-45 vol. I).

Este cert și faptul că la 27 noiembrie 2019, SRL „Bahmut-Club” a depus cerere prealabilă către Consiliul comunal Sinești raionul Ungheni, prin care a solicitat modificarea deciziilor menționate supra, prin stabilirea taxei respective în proporție de 0,5%, începând cu anul 2015.

Ca urmare, prin decizia Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 7/3 din 9 decembrie 2019 cu privire la modificarea deciziilor privind punerea în aplicare a taxelor locale, au fost modificate deciziile Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 6/8 din 10 iulie 2015, nr. 8/3 din 27 noiembrie 2015, nr. 8/2 din 2 decembrie 2016, nr. 5/3 din 1 decembrie 2017 și nr. 5/4 din 23 noiembrie 2018, prin substituirea sintagmei „12 %” cu „1,2 %”, fiind menționat în decizie că bugetul local, în legătură cu aceste modificări, nu va fi micșorat, deoarece aceste încasări nu au fost prevăzute în bugetele pentru anii respectivi (f. d. 46 vol. I).

Tot, din actele cauzei se atestă că în baza notificării Oficiul teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT10-300 din 31 decembrie 2019, Consiliul comunal Sinești raionul Ungheni a adoptat decizia nr. 2/1 din 10 februarie 2020, prin care a abrogat parțial decizia nr. 7/3 din 9 decembrie 2019, și anume în partea modificării deciziilor nr. 6/8 din 10 iulie 2015, nr. 8/3 din 27 noiembrie 2015, nr. 8/2 din 2 decembrie 2016, nr. 5/3 din 1 decembrie 2017.

La 24 februarie 2020, SRL „Bahmut Club” a depus cerere prealabilă către Consiliul comunal Sinești raionul Ungheni, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 2/1 din 10 februarie 2020 cu privire la abrogarea parțială a deciziei nr. 7/3 din 9 decembrie 2019, care prin decizia Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 3/9 din 9 martie 2020, a fost respinsă.

Pe cale de consecință, la 6 aprilie 2020, SRL „Bahmut Club” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni, prin care a solicitat anularea deciziilor Consiliului comunal Sinești, raionul Ungheni nr. 2/1 din 10 februarie 2020 și nr. 3/9 din 9 martie 2019 ca fiind ilegale.

Astfel, prin hotărârea din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni, rămasă irevocabilă prin neatacare, a fost anulată decizia Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 2/1 din 10 februarie 2020 cu privire la abrogarea parțială a deciziei Consiliului comunal Sinești nr. 7/3 din 9 decembrie 2019 și decizia Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 3/9 din 9 martie 2020 cu privire la examinarea cererii prealabile a SRL „Bahmut-Club” (f. d. 30-33, 34 vol. I).

În acest aspect, instanța de recurs reține prevederile art. 195 Cod administrativ, potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform

prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În context este necesar de menționat că scopul instituției puterii lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și buneii funcționări a circuitului civil, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că, instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Omului (*hotărârea în cauza Roșca contra Republicii Moldova din 22 martie 2005*).

Pornind de la aceste prevederi legale și premise de abordare, instanța de recurs notează că odată cu anularea, prin hotărârea din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni, a deciziei Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 2/1 din 10 februarie 2020 cu privire la abrogarea parțială a deciziei Consiliului comunal Sinești nr. 7/3 din 9 decembrie 2019 și a deciziei Consiliului comunal Sinești, raionul Ungheni nr. 3/9 din 9 martie 2020 cu privire la examinarea cererii prealabile a SRL „Bahmut-Club”, micșorarea taxei de cazare din 12% în 1,2%, a rămas în vigoare.

Așadar, având în vedere că Direcția generală administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, a adoptat decizia nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea contestată, în temeiul deciziilor Consiliului comunal Sinești raionul Ungheni nr. 6/8 din 10 iulie 2015, nr. 8/3 din 27 noiembrie 2015, nr. 8/2 din 2 decembrie 2016, nr. 5/3 din 1 decembrie 2017, nr. 5/4 din 23 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale, prin care a fost stabilită în privința SRL „Bahmut-Club” taxa pentru cazare în mărime de 12 %, iar prin hotărârea din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni rămasă irevocabilă prin neatacare, micșorarea taxei de cazare din 12% în 1,2%, a rămas în vigoare, care constituie puterea lucrului judecat, instanțele de judecată ierarhic inferioare într-un mod întemeiat au ajuns la concluzia de a anula decizia Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa de la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă de stat pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget taxa pentru cazare diminuată.

La acest segment, instanța de recurs nu poate reține argumentele recurente din cererea de recurs precum că la 29 septembrie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a emis decizia nr. 662/3698, prin care a micșorat din calcul sumele obligațiilor aferente taxei pentru cazare, calculate în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislației

nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020.

Și asta deoarece, după cum a fost constatat mai sus, obiectul material litigios în prezenta speță constituie decizia Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020 emisă în privința SRL „Bahmut-Club”, astfel că decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 662/3698 din 29 septembrie 2021, adoptată ulterior actului administrativ individual contestat de SRL „Bahmut-Club”, nu are nicio relevanță la examinarea prezentei cauze în fond.

Distinct de cele menționate, la caz, instanța de recurs consideră lipsite de consecvență și alegațiile Serviciul Fiscal de Stat din cererea de recurs precum că prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 662/3698 din 29 septembrie 2021 emisă în privința SRL „Bahmut-Club”, de fapt a fost executată hotărârea din 3 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni.

În conformitate cu art. 137 Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Totodată, în corespundere cu art. 225 alin. (2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Aici este de notat că dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea autorității de a alege între mai multe consecințe juridice, care implică discreția autorității publice de a decide și/sau discreția alegerii măsurii la care va recurge.

În exercitarea dreptului discreționar autoritatea publică nu este liberă în adoptarea unei soluții după propria convingere sau dorință.

Activitatea administrativă și soluția adoptată trebuie să se fundamenteze pe respectarea principiului legalității, să rezulte dintr-o conduită exercitată cu bună-credință, în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Sub aspectul celor relatate, instanța de recurs relevă că autoritatea publică nu și-a exercitat dreptul discreționar, cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante, cu respectarea limitelor legale și conform scopului acordat de lege.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de recurs constată justetea soluției instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la admiterea acțiunii depusă de SRL „Bahmut Club” și anulării deciziei Direcției generale administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat nr. 317/110AV din 29 ianuarie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa de la buget din contul SRL „Bahmut Club” suma de 15 502 lei, cu titlu de taxă de stat pentru cazare diminuată, suma de 60 880 de lei, cu titlu de majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru cazare diminuată, suma de 30 948 de lei, cu titlu de amendă pentru diminuarea taxei pentru cazare și a deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 74 din 5 martie 2020, în partea în care s-a decis de a încasa la buget taxa pentru cazare diminuată.

Față de cele ce preced, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu

impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Pentru motivele expuse și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar criticele formulate în recurs sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține decizia din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Bahmut Club” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției generale administrare fiscală Centru cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu